

Mirela Măldăeanu

Lăcrămioara Tăiatu

Argument

In condițiile în care școala contemporană depășează accentul de pe mera teorie și unei continuități de cunoștințe în favoarea metodelor și tehniciilor muncii didactice actuale, pe dobândirea de cunoștințe, cunoștința independentă elevului devine esențială activ la propria formare. În acest context, elevul se situează pe o nouă poziție, deosebită din punct de vedere teoretic și metodologic, în ceea ce privește modul de învățare și de predare. El nu este ceea ce înseamnă.

GHID

PENTRU PREDAREA ORELOR DE COMPUNERE

Această înță nu se află, în triste cazurile, la îndemâna învățătorilor. În sfârșit, trebuie ignorat nici faptul că în domeniul muncii școlare improvizația și fictivitatea sunt de-a dreptul să devină obicei.

Niceste considerente ne-au îndemnat să realizăm această lucrare, care poate fi considerată ca o sinceră invitație la colaborare și confruntare.

Clas. III-IV

Compunere după plan

PRIMĂVARA

Planul compunerii

- a) Primele semne ale primăverii;
- b) Trezirea la viață a naturii;
- c) Activitatea oamenilor și a animalelor;
- d) Primăvara - cea mai plăcută surpriză a naturii.

Expresii

„Soarele își trimite săgețile de raze în bătălia cu ultimele rămășițe ale iernii.”

„Deși era la jumătatea lui april, pădurea încă mărturisea suferința iernii.

Fagii și plopii rupti și dărâmați mărturiseau bătăliile trecute. Pădurea păstra încă în cuprinsul ei o mâhnire și o oboseală.”

„Vântul a adus norii, și norii au adus ploaie grasă de primăvară. Si pământurile care au fost semănate cu semințe au înverzit. Si satele s-au îmbrăcat peste noapte în străie proaspete.”

„Tânăra Crăiasă a Florilor împrăștie în jur miresme suave de ghoiocei și topo-rași.”

„Pământul emană în văzduh aburi subțiri și albi de catifea.”

„A răsărit iarba. Iarbă lucioasă, sticioasă. Iarbă cu vârful subțire.”

„Sărbătoarea Constantin și Elena cade către sfârșitul lui mai, când primăvara

e pe ducă, dar tot mai are încă destule flori prin grădini și pe câmp. Prin grădini, iasminul abia acum înflorește, trimițând până departe mireasma lui dulce și tare.”

„Pomii din zăvoaie înălțau ramuri încărcate de flori. Lemnul-câinesc părea învăluit în spumă de lapte; cătina înfiripa frunzele sale ascuțite într-un liliachiu spălăcit.

Iarba neagră-verde era presărată cu flori albastre.

Din toată firea se ridică un imn de viață puternică, spre soare.”

„E destul numai o schimbare de vânt, să adie câteva zile, și zăvoarele se rup. Gheața crapă ca o sticlă de oglindă spartă. Omătul se topește, puhoalele se umflă.

Păpurișul verde prinde a încolțit.”

„Treceau nourii de seamă; apăreau sus în albastru și în oglinda de jos și se mistuau pe nesimțire; de sub aceiouri care nu mai erau, scăpărau deodată convoiuri de păsări migratoare. Aceste sălbăticinu cu aripi puternice și neostenite seau dintr-o depărtare nemăsurată.”

„Pomii au îmbrăcat strai de sărbătoare.”

„O adiere dulce de primăvară Tânără domnea peste tot. Cerul își împrumuta dulceața albăstrie florilor de viorele și de liliac.”

Compuneri create de elevi

***

E primăvară! Explosie de bucurie și de lumină, raze de soare, la început de viață, ridicând din pământ reavăn boare plăcută și rece.

Triluri slabe, cristaline dau de veste întoarcerea păsărilor călătoare plecate din toamnă în țările calde.

Covoarele de ace acoperă ogoarele, răzbătând printre frunzele uscate.

Pomii au înmugurit, florile dornice de viață au absorbit primele raze de căldură, păsările au început repetiția primelor note muzicale.

Primăvara, în caleașca ei de smarald, și-a făcut simțită prezența în lumea animalelor. O dată cu înverzirea naturii, vezi la marginea câmpurilor puii de căpri-oară, alergând cu botul mic și catifelat printre firisoarele de iarba. Veverița, jucăușă, își curăță locuința de astă-iarnă, ariciul stă ca un ghem și privește mirat acele verzi ale ierbii. Vulpea cea roșcată începe căutarea hranei, pândind ghemotoacele mici cu blăniță roșcată ce fac tumbe pe petele albe ale poienii.

Soarele începe să crească în lumină și căldură, scoțând din bârlogul său pe Moș Martin, care toată iarna a hibernat pe mușchiul gros, cald, ca o blană a pământului.

Prin pomii gata să explodeze vezi păsări adunate. Își încep construirea cuiburilor, pentru a petrece timpul. Aici este adevărata lor patrie și venirea primăverii le umple sufletul de bucurie.

În adierea vântului de seară, simțim parfumul gingaș al florilor de pădure: ghocei de lapte, viorele de indigo, brândușe de mare; simți un fior de încântare.

Și cele mai firave gâze comentează marele eveniment: gândacii mărunci și roșii, gândaci cu mustață de ață, cărăbuși aurii țin prelegeri despre primăvară.

În blândețea zilei, cântecul privighetorii face munca oamenilor mai ușoară și mai spornică.

Primăvară, ești cea mai plăcută surpriză a naturii!

***

A sosit pe meleagurile noastre primăvara, prima fiică a bătrânlului an.

Baba larna nu se mai îndură să plece de la noi. Suntem în luna martie și câțiva fulgi răzleți se încumetă să străbată văzduhul.

Soarele își face loc printre norii de cenușă, și potopul de raze se revarsă peste pământ.

Petele negre se ivesc ici-colo pe dealuri, cucerind din ce în ce mai mult pânza albă a vremii.

Iazul se umflă din mal în mal, iar peste apa tulbure se rotesc mari sloiuri de gheăță.

Primăvara aduce frumusețe, bucurie voioșie, veselie și miresme îmbătătoare. Soarele adună cojoacele iernii și stinge sobele, revarsă căldură peste poiană și scutură praful de aur în aer.

Păsările călătoare vin din țările calde și se întorc la cuiburile lor.

Animalele pădurii și-au început viața obișnuită veveriță ronțăie alune, vulpea a pornit la vânat, lupul cel slab și flămând își face apariția, iar vulturul pleșuv se rotește deasupra covorului de crengi ale copacilor. Un iepuraș ca un ghemotoc de puf se dă tumba peste petele albe ale pădurii.

Dar iată un ghiocel! A ieșit aşa ca o bucurie în calea mea și nu știu dacă această mică floricită este aici cu adevărat sau este doar un fulg de zăpadă prin

într-un fir de iarbă. Și-a desprins din gluga lui cea verde capul; un clopoțel de argint aplecat către pământul de catifea. Un vestitor al primăverii.

Fii binevenită, primăvară!

***

Iarna este pe sfârșite. Pete de zăpadă acoperă ici-colo pământul.

Flori multicolore și frumos mirosoitoare împrăștie în vântul cald miosul primăverii.

Printre frunzele veștede s-a ivit la lumină un ghiocel. Parcă ar vrea să spună:

- Eu sunt vestitorul primăverii!

Soarele îi zâmbește, făcându-i cu ochiul:

- Am învins, micul meu prieten! Baba larna nu va mai avea putere! Am învins!

Ghiocelul își saltă luierul mic, străveziu, în mijlocul căruia strălucește floarea albă și curată ca neaua. Petalele gingeșe se deschid și o rază de soare le mângează bland. Cu glas subțire și cristalin, ghiocelul a început să-și trezească vecinii. Murguri somnoroși se întreabă:

- Oare a venit primăvara cu adevărat?

M-am apropiat de mica floare și am întrebat-o:

- Drag ghiocel, nu ți-e teamă că o să-ți înghețe firicelul de trup?

- Menirea mea este de a aduce bucurie oamenilor. De aceea mă grăbesc să fiu primul care să le vestească sosirea primăverii. Vino cu mine, la palatul reginei noastre!...

Ghiocelul m-a condus în împărăția florilor. La poartă ne-au primit toporași îmbrăcați în frumoase străie de sărbătoare. Dincolo de zidul cetății am rămas uimit de atâtă gingăsie, culoare și parfum. Erau sute de panseluțe, ghocei, garoafe, lalele, brânduse, toporași, narcise și lăcrămioare. Toate florile participau la o paradă a eleganței condusă de regina-nopții. Purtat de prietenul meu, ghiocelul, am văzut cât de minunată e lumea florilor, și câte bucurii ne pot face cu frumusețea lor.

După paradă, am luat parte la dansul florilor, unde strălucirea costumelor se împletea cu eleganța dansului.

Între toate, cel mai strălucitor era ghiocelul!